

VIDA ACADÈMICA

Després 1967, les activitats que desenvolupa la nostra Corporació les hem trobades en dos àmbits: un dels és el que hem anomenat a un moment per l'Acadèmia, els "discursos acadèmics" (els quals s'han publicat en quatre —1963-64, 1965-1966, 1967-68 i 1969-70—), amb com el Butlletí, que comença a editar-se l'any 1968; en segon el III l'any 1968, el III que és el Butlletí el 29 i l'actual, el número 197.

En aquesta mateixa línia, doncs, encara més breument, donarem notícia de la vida interna de la nostra Corporació, afegint a diferents moments i venent a l'actualitat darrer Anuari 1969-70 en què es tracta principalment sobre per sessió, del que s'ha parlat en aquestes.

Després aquesta dos anys —1969-1970— hem tingut la satisfacció d'afegir a la nostra Acadèmia a cinc nous acadèmics nomenats el dia del 29 al Sr. Joaquim Homs i Gibert, el qual llegí el seu discurs d'ingrés i referent del darrer tema del curs, el discurs de l'últim Anuari de contestar pel Dr. Joan Benegoda i Noyell. Més tard, el dia 7 de l'any ingressà el Dr. Francesc Fontana de Vallera, que amb referència a la seva intervenció en la sessió de la nostra Corporació en afegir a l'Anuari de l'Acadèmia; li contestà el Dr. Joan Antoni de Casarès. El mes de novembre llegí el seu discurs d'ingrés el Dr. Enric Jordi i Casany amb el títol "El Poder", i li contestà el Sr. Josep M. Subirachs. A la sessió del mes de l'any darrer jurat elegit Acadèmic de Número de Sr. Antoni i Guinjoan.

En aquest darrer any s'ha proclamat nous Acadèmics Honoraris: Sr. Antoni Joan Martí i Alena, bisbe d'Urgell; Príncep d'Andorra, Sr. Antoni i Dayà, Francesc Rovira-Solista i Bruguera, Francesc Sureda i Martí i Delmir de Caralt i Puig.

Són, a més, Acadèmics Correspondents el Sr. P. Miquel Bañeres i Martí, S. J., per Roma; Pierre Cardin, per París; Antoni Fabra Claret, per Nova York; Ramon González, per Toledo; Pedro Navascués Palacio,

D'ençà 1989, les activitats que desenrotlla la nostra Corporació les hem recullides en dues publicacions que aleshores han començat a ser editades per l'Acadèmia; ens referim a l'Anuari (del qual n'hem publicat ja quatre —1983-84, 1985-1986, 1987-88 i 1989-90—), així com al Butlletí, que començà a editar-se l'any 1986; en seguí el II l'any 1988, el III que es publicà el 89 i l'actual, el número IV-V.

En aquesta mateixa línia, doncs, encara que breument, donarem compte de la vida interna de la nostra Corporació, alludint a distints temes i remetent a l'esmentat darrer Anuari 1989-90 en què es tracta cronològicament, sessió per sessió, del que s'ha parlat en cadascuna.

Durant aquests dos anys —1989-1990— hem tingut la satisfacció d'admetre a la nostra Acadèmia a cinc nous acadèmics numeraris: el maig del 89 al Sr. Joaquim Homs i Oller, el qual llegí el seu discurs «Records i reflexió des del darrer tram del camí»; el discurs de l'il·lustre músic fou contestat pel Dr. Joan Bassegoda i Nonell. Més tard, el dia 7 de juny, ingressà el Dr. Francesc Fontbona de Vallescà, que ens recordà en la seva intervenció la història de la nostra Corporació en alludir a «Elogi de l'Acadèmia»; li contestà el Dr. Joan Ainaud de Lasarte. El mes de novembre llegí el seu discurs d'ingrés el Dr. Enric Jardí i Casany sobre «Art i Poder», i li contestà el Sr. Josep M. Subirachs. A la penúltima sessió de l'any darrer foren elegits Acadèmics de Número els Srs. Muxart i Guinjoan.

En aquest darrer any s'han proclamat nous Acadèmics Honoraris: Els senyors Joan Martí i Alanis, bisbe d'Urgell i Príncep d'Andorra, Marçal Olivar i Daydí, Francesc Rovira-Beleta i Bruguera, Francesc Mitjans i Miró i Delmir de Caralt i Puig.

Foren nomenats Acadèmics Corresponents el R. P. Miquel Batllori i Munné, S.I., per Roma; Pierre Cardin, per París; Arleen Pabon Charco, per Puerto Rico; Ramón González, per Toledo; Pedro Navascués Palacio,

per Madrid; Alfonso Pérez Sánchez, per Madrid; Julio García Casas, per Sevilla i Ramón Soraluze Blond, per La Coruña.

L'Acadèmia ha tingut el sentiment de veure com traspassaven a l'altra vida els acadèmics de Número Srs. Antoni Vila i Arrufat, Eusebi Güell i Jover, Vescomte de Güell, Josep Lladonosa i Pujol i Salvador Busquets i Sindreu (que al Cel siguin!).

La mort d'aquests acadèmics va donar lloc a la celebració d'una sessió solemne especial a la seva memòria. Efectivament, el dia 17 d'octubre darrer els acadèmics Srs. Bonet, Bonastre, Maragall i Serra ens recordaren les destacades figures de l'Excm. Sr. Eusebi Güell i Jové, Vescomte de Güell, del Dr. Xavier Busquets i Sindreu i del Sr. Josep M. Lamaña i Coll. L'acte fou clos pel nostre President, Dr. Bassegoda.¹

Als distints Plens que s'han celebrat s'han escoltat les dissertacions dels Acadèmics següents que descabdellaren els següents temes: «L'Exposició Itàlia-Espanya: un llegat comú: 1282-1492» (J. Ainaud i F. Udina); «Les escasses troballes actuals dels teixits hispano-àrabs» (F. Torrella); «El Congrés Internacional del III Concili de Toledo» (F. Udina); «Recerca museística no científica, però eficaç» (J. Garrut); «En memòria d'Antoni Vila i Arrufat» (J. A. Maragall); «La música barroca a Catalunya» (F. Bonastre); «Notes necrològiques de l'acadèmic numerari Sr. Josep Lladonosa» (per F. Udina), i del Sr. Lluís Moya Blanco, corresponent que fou de Madrid (J. Bassegoda).²

La nostra Corporació ha seguit durant molts mesos la lenta malaltia del nostre tan estimat President Sr. Frederic Marés i Deulovol, que des de mitjans de l'any 1989 anava preocupant per la pèrdua d'aquella activitat a la que tant deu l'Acadèmia. El mes d'octubre, en la Junta de Govern, el Sr. Marés va manifestar que no es veia amb cor de continuar amb la Presidència de la Corporació i que desitjava ésser rellevat; malgrat la insistència de la pròpia Junta, unànimement, així com del Ple Ordinari del mes, en el sentit de que continués en el seu càrrec, que no ho acceptà, es procedí a nomenar al Sr. Marés President d'Honor, per la qual cosa calgué crear aquest càrrec i incloure'l als nostres Estatuts. Així es feu al mes de desembre, essent-ne elegit per unanimitat i manifestant-se en el Ple la remarcable activitat del Sr. Marés, durant els trenta anys en que ha estat President (desde 1963), renovant la vida de la Corporació, reorganitzant-la i enaltint-la, tot presentant-li una dedicació excepcional. Sortosament va poder assistir encara a la sessió en que fou votat President d'Honor; en aquesta sessió feu un recorregut

1. Vegeu a l'Apèndix, discursos pronunciats durant aquesta sessió, pàgs. 327-337.

2. Vegeu a l'Apèndix, la dissertació del Sr. Maragall a la pàg. 317.

dels seus llargs anys de President i emocionà tots els assistents amb la seva memòria ben viva encara amb els records de tants esdeveniments protagonitzats pel nostre estimat President.

Com a conseqüència de la dimissió irrevocable del Sr. Marés, la nostra Corporació hagué d'atendre a la substitució de la gran figura que havia ocupat la Presidència, com hem dit, durant gairebé trenta anys; fet, per tant, no habitual a la nostra Acadèmia. El mes de gener del 1990 es procedí a l'elecció del nou President; es presentaren dues candidatures: l'una del Sr. Ignasi Serra i Goday, que durant anys havia exercit el càrrec de President Adjunt, i l'altre del que havia estat també durant molts d'anys Secretari General, Sr. Joan Bassegoda i Nonell. Fou elegit aquest darrer per vint-i-un vots.

A part de les sessions ordinàries dels Plens mensuals, la nostra Corporació ha celebrat, a més de les sessions d'ingrés de nous acadèmics que han estat esmentats, dues sessions públiques: una pel lliurament d'Acadèmic correponent a París, del Sr. Pierre Cardin, en la qual intervingueren els Srs. Garrut i Torrella. I una altra que revestí especial solemnitat en que es lliuraren els diplomes d'Acadèmics honoraris als senyors Martí i Alanis, Marçal Olivari, Francesc Rovira-Beleta i Bruguera i Francesc Mitjans i Miró. També acudiren per rebre llur diploma de corresponents els designats darrerament.³

Tres reunions del Ple tingueren especial significació: la del mes d'abril de cadascun d'aquests dos anys a que fem referència, en que es celebrava com és habitual la festivitat patronal de Sant Jordi i la reunió del mes de juny del vuitanta-nou que tingué lloc al Temple de la Sagrada Família. L'efemèrides patronal reuní els acadèmics primerament a la cripta de Santa Eulàlia, on el Dr. Fàbrega i Grau, que celebrà la Santa Missa, ens recordà amb belles paraules a l'Homilia, l'hagiografia de sant Jordi, i després hi hagué la reunió al Cercle del Liceu per celebrar el Ple reglamentari mensual i a continuació el dinar de germanor. La sessió al Temple esmentat donà ocasió als acadèmics de conèixer en detall, explicat pels Srs. Subirachs i Bonet, els treballs de les darreres construccions tan reeixides que s'han portat a terme. El President de la Junta del Temple Expiatori, Sr. Maragall, manifestà la satisfacció de rebre l'Acadèmia corporativament amb aquesta ocasió i tots els membres felicitaren als Srs. Maragall, Subirachs i Bonet per la tasca tan ben portada.⁴

3. Vegeu a l'Apèndix, discursos pronunciats en aquesta sessió, pàgs. 339-350.

4. Vegeu a l'Apèndix, el text de l'Homilia que pronuncià el Dr. Fàbrega amb motiu de la Festivitat de Sant Jordi, pàg. 321.

Al marge de les sessions que llargament ens han ocupat, cal remarcar la importància que tingué l'Exposició d'escultura del segle XIX que organitzà l'Acadèmia amb col·laboració dels «Amics dels Museus» i de la Cambra de Comerç. La iniciativa la tingué el Sr. Serra Goday i fou coronada per l'èxit. També col·laborà a l'Exposició commemorativa del rei Carles III i a distintes mostres, com la de Girona, on s'exposaren llenços de l'Acadèmia en dipòsit als Museus municipals.

Els acadèmics havien gaudit d'insígnies de solapa anys enrera, però l'encunyació que s'havia fet, s'exhaurí. Ara novament se n'han renovat i s'han batut de tres classes: d'or per als Acadèmics Honoraris, de plata per als de Número i de bronze per als Corresponents.

L'any 1989 tingué lloc un petit cicle de conferències, organitzades pel aleshores President Adjunt de l'Acadèmia, Dr. Serra i Goday, que tingueren un gran èxit de públic i foren donades per destacades personalitats i entre elles el Dr. García Gómez i el P. Miquel Batllori.

Si els distints esdeveniments que s'han enumerat fins ací ja donen una idea de l'activitat de la nostra Corporació, ens atreviríem a dir que els nombrosos afers que a continuació esmentarem venen a dissenyar la principal tasca que té encomanada pels propis Estatuts: l'obligació de vetllar per les Belles Arts al nostre país, la cura del Patrimoni Artístic de Catalunya, preocupació que en més d'una ocasió ha obligat a l'Acadèmia a manifestar anomalies i desencerts que massa sovint s'han hagut de presenciar.

Tres problemes han ocupat l'atenció de distints Plens Ordinaris: les obres del Museu d'Art de Catalunya, la possible destrucció de la Plaça de Braus i la remodelació del Teatre del Liceu. En els tres casos ha calgut fer els estudis corresponents a través de ponències que s'han format i informes detinguts, així com escrits a les autoritats corresponents, tot en conjunt dissentint de projectes o intencions. A la fi es celebrà que es respectés la integritat de la Plaça de Braus, que s'ajornés el projecte «faraònic» de la remodelació del Teatre del Liceu, així com el desencertat projecte del Museu d'Art. De menys entitat, però, també relatiu a anomalies i a manca de respecte al nostre Patrimoni artístic, les nostres reunions mensuals es preocuparen de les reformes al Fossar de les Moreres, de les obres al Palau de l'Abat del Monestir de Poblet i del Jardí romàntic de l'Ateneu Barcelonès que corria perill de desaparèixer. Respecte als dos primers monuments no s'aconseguí aturar les reformes que es volien fer, mentre que a l'Ateneu hom es desdí del projecte relatiu al jardí romàntic. En el Ple corresponent al mes de març del 89 després d'un estudi acurat del projecte d'obres per a la instal·lació a Pedralbes de la col·lecció del Baró von Thyssen, es refutà totalment

el projecte. Un altre afer preocupà a la nostra Corporació: la construcció d'un aparcament davant de la Catedral, fet que no s'ha donat a cap ciutat europea; després dels informes corresponents i constatant que no hi havia restes arqueològiques que poguessin ser perjudicats, s'opinà en contra de tal construcció des del punt de vista urbanístic, majorment que l'altura de l'aparcament sembla que rebassaria la del nivell del carrer en perjudici de la muralla romana. També fou criticat el projecte relatiu a les obres al voltant de l'església de Sant Pau del Camp i del perjudici que l'entorn del monument sofriria amb el projecte urbanístic aprovat. La muralla del Monestir de Santa Maria de Ripoll entretingué també les nostres reunions, pel que representava la possible destrucció de la capella de St. Vicenç, i també hom es referí al Poble Espanyol de Montjuïc i a les reformes que semblava es volien fer a la porta de la muralla d'Àvila de dit Poble. Es lamentà també l'edificació en plena via pública a l'Avda. Cambó de l'entrada de l'aparcament de Santa Caterina, així com l'enderrocament de les cases de la cantonada de la Plaça de Catalunya-Fontanella, recordant especialment la Casa Calvet.

El conjunt d'anomalies i de manca de respecte als monuments artístics pels quals l'Acadèmia té l'obligació de tenir-ne cura, ha donat lloc a que a les darreres sessions de l'any passat es prengué l'acord de redactar un Memorial de greuges sobre aquesta qüestió, Memorial que es presentarà a l'opinió pública i a les autoritats corresponents i que es pensa poder quedar enllestit als primers mesos de l'any noranta-u.

El nostre Museu ha estat durant aquest bienni una constant preocupació de la Junta de Govern i del Ple: en primer lloc preocupava l'estat de les taulades, obra sempre complexa i costosa, amb el perill de goteres, així com l'estat de la xarxa elèctrica, amb risc d'incendi, ambdós problemes foren solucionats mercès al mecenatge del President de la Cambra, Sr. Figueras, Acadèmic Numerari de la nostra Corporació. Per altra banda, s'ha treballat intensament amb el catàleg del Museu, sota la direcció del Vocal del Museu Sr. Garrut. Es troba l'esmentat catàleg molt avançat i mercès al mecenatge del nostre company Sr. Samaranchensem poder publicar dintre d'un parell d'anys l'esmentat Catàleg. També dins les tasques del Museu, s'han restaurat i catalogat els dibuixos de Monserdà, rica sèrie que havia restat sense una deguda ordenació.

Quan morí l'eminent artista Ricart i Matas, d'entre el llegat que féu a l'Acadèmia ens deixà un immoble a l'Avda. República Argentina. Del desig de commemorar el seu record sortí la idea de la fundació d'un Institut de Musicologia, projecte que estructurà la Junta de Govern i especialment el seu Secretari General, el Prof. Francesc Bonastre, que es posà en relació amb el Rector de la seva Universitat. Les gestions qualla-

ren amb la fundació de l'Institut de Musicologia Ricart i Matas, organitzat per la Universitat Autònoma i la nostra Acadèmia. Ara s'han acomplert deu anys i amb aquest motiu el seu Director, ja catedràtic de Música de la UAB, organitzà un acte commemoratiu a la seva seu de la dita Avda. República Argentina sota la presidència del Rector de la UAB, Dr. Vallès i del nostre President, Dr. Bassegoda, explicant la tasca portada a terme durant aquest decenni, amb bon nombre de publicacions, de seminaris i de tesis doctorals.

Al voltant de la dècada dels cinquanta els germans Ynglada-Guillot, molt afeccionats per a la pintura i al dibuix, dotaren una Fundació amb el seu nom per tal de convocar cada any un Premi de Dibuix, que des d'aleshores es celebrà i va atènyer un gran prestigi. Circumstàncies malastrugues interromperen durant uns anys aquesta convocatòria, fins que s'oferí a la nostra Acadèmia fer-se càrrec de la tal fundació en la forma següent: els membres de la Junta de Govern de l'Acadèmia integrarien el Patronat de la Fundació, la qual, continuant amb la seva personalitat jurídica, prosseguiria la seva tasca. I així ha estat: en aquests dos anys darrers s'ha emprès la convocatòria i han acudit bon nombre de dibuixants i s'han atorgat els premis consegüents: l'any 89 es concedí al Sr. Amadeu Casals, de Vilassar i el 90 a la Srta. Anna Miquel i Andreu, de Barcelona. En ambdós casos, s'han celebrat les exposicions corresponents amb els millors dibuixos presentats.

FREDERIC UDINA I MARTORELL
Secretari General de la Corporació

Activitats dels Acadèmics

Joan Bassegoda i Nonell:

1989 i 1990

Llibres:

El gran Gaudí, Editorial AUSA, Sabadell, 1989.

La arquitectura profanada, Editorial Mare Nostrum, Barcelona, 1990.

Articles:

A «ABC Catalunya», 63 articles».

A «La Vanguardia», 25 articles.

Francesc Bonastre:

1989-1990

Publicacions:

a) Llibres:

La Banda Municipal de Barcelona. Cent anys de música ciutadana, Ajuntament de Barcelona, 1989.

Francesc Bonastres, Oriol Martorell. Converses. Ajuntament de Barcelona, col·lecció «Diàlegs a Barcelona». Barcelona, 1990.

P. Rabassa: Guia para los principiantes (ca. 1730). Presentació (amb la col·laboració d'A. Martín Moreno i J. Climent) i índex general. Institut de Musicologia J. Ricart i Matas, Barcelona, 1990.

b) Articles:

«Perfil musicològic de la obra de Higinio Anglés», *Cuadernos de Música y Teatro*, Madrid, 1989, núm. 3, pp. 7-20.

«Aio Anton, de F. Soler (1683)». Edició i estudi. *Quaderns de Música Històrica Catalana*, IDIM/UAB, núm. 5, 1988 [1989].

«Ay dolor incurable, de F. Vallès (1698)». *Ibid.*, núm. 7, 1988 [1989].

«A l'entorn de Serafín que con dulce harmonia de J. Cererols (1618-1680)», *Recerca Musicològica VIII* (1988 [1989]), 65-103.

«Nota biogràfica: Balthasar Sanz». *Ibid.*, 139-141.

«El barroc musical a Catalunya», *El Barroc Català*, Barcelona, 1989, pp. 447-475.

«L'obra de fra Bartomeu Triay a l'orgue de Torroella de Montgrí (1682)», *Anuario Musical*, 43 [1989], pp. 111-119.

«Una versió inédita del tono *Pues para en la sepultura*, de J. Cererols», *Misc. López Calo*, Univ. Santiago, 1990, pp. 477-487.

«Dos tonos de Jaume Subias», *Quaderns de Mús. Hist. Catalana*, IDIM/UAB, núm. 9, 1989 [1990].

«Realidad y especulación en torno a la paleografía musical», *Las abreviaturas en la enseñanza medieval y la transmisión del saber*, Universidad de Barcelona, 1990, pp. 165-170.

Congressos:

a) Direcció i ponència:

I Seminari Internaiconal: El Barroc Musical Hispànic. Vila-seca i Salou, juliol de 1989.

I Seminari Internacional de Musicologia i Litúrgia Canònica d'Escornalbou, abril de 1990.

II Seminari Internacional: El Barroc Musical Hispànic. Vila-seca, juliol de 1990.

b) Altres intervencions:

Trivium, Quadrivium, Studium. Universitat de Barcelona, juny de 1989 (Ponència).

La música en las catedrales de España. Universitat de Santiago de Compostela, febrer de 1990 (Ponència).

II Jornadas de Musicología Hispanoamericana, Ministerio de Cultura, Madrid, abril de 1990 (Taula Rodona).

Modernidade e Mudança na Música em Portugal. Universidade Nova de Lisboa, desembre de 1990 (Ponència).

Jordi Bonet i Armengol:

1989 Comissari Exposició «Millenium», celebrada en motiu del mil·lenari de Catalunya.

1990 Nomenament membre del «Pontificium Consilium pro laicis».

1990 Creu de Sant Jordi.

Edificis:

Residència assistida «del Mil·lenari». Avda. Drassanes-Nou de la Rambla, Barcelona.

Escola Pública «Pompeu Fabra». Vilanova del Camí.

Restauració de la «Casa Marfà». Passeig de Gràcia, 66, Barcelona.

Adaptació Torre Galatea (Fundació Gala-Salvador Dalí). Figueres.

Conferències i Comunicacions:

«L'Architecture et les décors peints en Catalogne». Direction du Patrimoine. Amiens (França).

«Mil años de Arte en Cataluña». Cercle Català de Navarra (Setmana Cultural. Pamplona).

Presentació del llibre «Isabel Güell i López». Barcelona.

Comunicacions Congrés Litúrgic:

1. «Dinàmica per la reforma litúrgica enfront la conservació».

2. «Mig segle d'activitat litúrgica renovada». Montserrat.

«Le Temple de la Sagrada Família: continuation ou trahison des idées de Gaudí». Universitat de Ginebra.

«Sobre Gaudí i la Sagrada Família». Zurich.

Comunicació «Actuacions al Pallars en favor del Patrimoni». XXXVI Assemblea Intercomarcal Estudiosos de Catalunya. Tremp.

Publicacions:

Articles al Catàleg de «Millenium», sobre l'Exposició Millenium i sobre el Mil·lenari de Catalunya: «Serra d'Or», «El Ciervo», «Muntanya».

«Teatre-Museu, Torre Galatea: El gran llegat de Dalí». «La Punxa». Col. Aparelladors i Arq. Tècnics de Girona.

«La Arquitectura de Cavas Codorniu». «Extrísimo», n.º 10.

«La cultura catalana, rango de estado». «La Vanguardia», març 1990.

Architecture et decors peints en Catalogne». Collection des actes de colloques de la Directio du Patrimoine». París.

Diversos articles a les revistes Temple i Muntanya, sobre Gaudí, Subirachs i el Temple de la Sagrada Família, el Mil·lenari i l'Exposició Millenium.

Domènec Fita i Molot:

1989-1990

Exposicions individuals:

Pintures i escultures. Fontana d'Or. Girona.
Galeries Canals (Sant Cugat del Vallès). Sèrie resina d'apoxis.
Galeries Albatros. Madrid. Pintures inèdites.
Castell de Benidormiens. Ajuntament de Castell. Platja d'Aro. Pintures.
Sala Municipal. Pineda de Mar. Pintures recents.
Galeria Mercè Ettinghausen. La Pera-Girona. Pintures i escultures.

Exposicions collectives:

Expoart. Girona. Petit format.
Els pintors gironins. La Revolució Francesa. Ajuntament de Girona.
Fira Internacional d'Art Contemporani. ARCO. Madrid.
Fira Internacional. Art Jonction. Nice (França).
Biennal Girona. Casa de Cultura. Girona.
Expoart. Petit format. Girona.
Galeries Expoart. Girona. «Opercula Latrinae».
Preludi Expoart Girona.

Art Integrat. Encàrrecs:

Relleu casa Mateu. Girona. Relleu acer inoxidable.
Parròquia Pineda de Mar. 3 vitralls.
Casa Ll. Roig Ullà. Vitrals i miralls.
Parròquia Castell d'Aro. Rosassa. Vitrell.
Monument al Pescador. Roses.
Escultura pública a Olot. «Vitris».

Comunicacions:

Escola d'Art Sant Joan les Fonts (Garrotxa, Olot). Taula rodona.
Pascua Jove. Institut Vell. Figueres.
Xerrada creativitat artística. Galeries Canals. Sant Cugat del Vallès.
Visió de Girona per Fita. Caixa de Pensions. Poeta Marquina. Amics de la Girona Antiga.
Entreviu Ràdio Salt. Girona.
Pregó Festa Major Sarrià. Girona.
Ràdio Nacional d'Espanya a Girona coordina diferents temes.
Presentació del llibre Fita. Pintures 1942-1989.

Cartells:

Serigrafia Expoart. Girona.
Serigrafia Galeries Canals. Sant Cugat del Vallès.

Francesc Fontbona i de Vallescar:

Nomenaments:

1990 Acadèmic Corresponent de la Real de Bellas Artes de San Telmo, de Málaga.
Membre de la Junta de Calificación, Valoración y Exportación de Bienes del Patrimonio Histórico Español, del Ministerio de Cultura.
Membre de la Comisión de Valoración, d'aquesta Junta.

Conferències. Congressos. Col·loquis:

1989

Pintura:

Cicle *El Modernisme*. Societat Catalana d'Estudis d'Art. Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona.

El orientalismo en la renovaci3n de la pintura catalana moderna. Cicle Africanismo y orientalismo espa1ol (1850-1930). Universidad Nacional de Educaci3n a Distancia. Madrid.

Anglada Camarasa en Par1s. Cursos de verano de la Universidad de Oviedo. C3tedra Jovellanos, Gij3n.

Tentaciones vanguardistas en el Novecentismo catal3n. Cursos de verano de la Universidad de Oviedo. C3tedra Jovellanos, Gij3n.

Rapports artistiques Catalano-France au d3but du XIXe si3cle Journ3es d'3tudes N3oclassicisme et des 3l3ves Espangols de David. Mus3e Goya, Castres.

Gaud1 en las Artes Pl3sticas de fin de siglo. Club Noventa y Dos, Sevilla.

Picasso. Institut d'Humanitats de Barcelona. Casal del Metge, Barcelona.

1990

El paisaje del realismo catal3n y fin de siglo. Museo del Prado, Madrid.

Dom3nech i Montaner i els artistes col·laboradors. Fundaci3 Caixa de Barcelona. Auditori i Centre Cultural Plaça Sant Jaume, Barcelona.

Eliseu Meifren en el 50 aniversari de la seva mort. Ajuntament de Cadaqu3s. Sala Meifren, Cadaqu3s.

La influ3ncia del Modernisme en Picasso. I Seminari d'Estudis Picasians. Museu Picasso, Barcelona.

L'art catal3 a l'3poca de Gaud1. Museu Daimaru, Tokyo.

La pintura vuitcentista catalana: les escoles no barcelonines. Sala d'Actes del Centre del Comerç, Tortosa.

El rovell de l'ou. Cursos de Verano de la Universidad de Oviedo. C3tedra Jovellanos, Gij3n.

L'arquitecte Gaiet3 Buigas i la seva ova americana. IV Jornades d'Estudis Catalano-Americans. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

Pintura catalana de fin de siglo. Real Academia de Bellas Artes de San Telmo, M3laga.

Pintura espa1ola del siglo XIX. Las colecciones del Museo de Bellas Artes de Asturias. Sal3n de actos del Museo, Oviedo.

El Noucentisme. Acad3mia de Belles Arts de Sabadell.

Membre de Jurats i Tribunals:

Comit3 d'Admissi3 i Selecci3 de Peces. 133. Sal3 d'Antiquaris, Barcelona.

I Triennial del Gravat de Sabadell. Acad3mia de Belles Arts de Sabadell.

Tribunal de tesi doctoral. *Francesc Gimeno, el Vell (1858-1927)*, de Jordi Angel Carbonell Pallar3s. Universitat de Barcelona. Facultat de Geografia i Hist3ria.

Tribunal de tesi doctoral. *La pintura asturiana durante la Restauraci3n. Tom3s Garc1a Sampedro, Jos3 Ur1a y Ur1a, Luis Men3ndez Pidal y Juan Mart1nez Abades*, de Javier Bar3n Thaidigsmann. Universidad de Oviedo. Facultat de Geografia e Historia.

Comité d'Admissió i Selecció de Peces. 14è. Saló d'Antiquaris. Barcelona.

Biennal VII Mostra d'Art Contemporani Català. Canals, Galeria d'Art, Sant Cugat del Vallès.

Tribunals de tesis doctorals. Els Abadal, un llinatge de gravadors. Sobre el fons de la Biblioteca de Catalunya, de Maria Immaculada Socias Batet. Universitat de Barcelona. Facultat de Geografia i Història. — *Rosa Vera: una aportació a la història del gravat modern a Catalunya*, de Mercè Casanovas i Aleix. Universitat de Barcelona. Facultat de Belles Arts.

Selecció de publicacions:

Llibres:

Del Romanticismo al Novecentismo, «Colección Banco Hispano Americano», Madrid: Fundación Banco Hispano Americano, 1991, pp. 145-159.

Articles en publicacions no periòdiques:

Joan Llimona, *La missa de sant Felip Neri*; Joaquim Mir, *Els sants obradors*; Josep Llimona, *Mare de Déu de Montserrat*, i autors diversos, *Corona literària montserratina (...)*. Al catàleg de l'exposició *Millenium. Història i Arts de l'Església Catalana*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, maig 1989, pp. 592, 599, 602 i 618.

El circ lautrequià de Pau Roig. Al catàleg de l'exposició *Temes de circ. 20 litografies de Pau Roig*, Biblioteca de Catalunya, Barcelona, maig-juny 1989, pp. 7-10.

Den katalanska modernismen och den grafiska formen. Al catàleg de l'exposició *Modernismen i Katalonien*, Kulturhuset, Generalitat de Catalunya, Stockholm, 1989, pp. 103-111.

Introducció a l'exposició *Pintores valencianos 1880-1930* en la col·lecció *Banco Hispano Americano*, Banco Hispano Americano, Fundación Santillana, Santillana del Mar, juliol-agost 1989, pp. s/n.

A l'entorn de la participació catalana als Salons de París i proposta d'una actuació conjunta. A les actes del *Vè Congrès Espanyol d'Història de l'Art* [Barcelona, 1989], pp. 43-45.

Pintura catalana y valenciana entre el Realismo y el Novecentismo. Text al catàleg de l'exposició *Pintores catalanes y valencianos 1880-1930*, Bilbao, Fundación Banco Hispano Americano, 1989, pp. 11-19.

Pròleg a *Ismael Smith, gravador*, d'Enrique García Herráiz i Carmina Borbonet, Barcelona-Madrid: Biblioteca de Catalunya-Calcografia Nacional, 1989, pp. 7-8. Signat amb Juan Carrete.

Presentació de la 1.ª Triennial del Gravat de Sabadell 1989, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Barcelona, 1989.

Pròleg a *Francesc Gimeno*, de Jordi A. Carbonell i Pallarés, Barcelona, Diccionari Ràfols, 1990.

Pròleg a *Pasqual Pere Moles i Corones. València 1741 Barcelona 1797*, de Rosa M.ª Subirana i Rebull, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1990.

Pròleg a *El llibre com a obra d'art a la Catalunya vuitcentista (1850-1910)*, de Pilar Vélez, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1989 [1990].

Josep Obiols en el seu context artístic i cultural. Al catàleg de l'exposició *Josep Obiols*, Ajuntament de Barcelona, 6 abril-13 maig 1990.

Resposta a l'enquesta *Catalunyes: cent intel·lectuals i la qüestió nacional*, Acta/Debat, Barcelona, 1990.

Pintura catalana entre el realisme i el noucentisme. Al catàleg de

l'exposició *Mestres de la pintura catalana*, Asahi Shimbun / Generalitat de Catalunya, Tokyo, 1990.

Durancamps al seu temps. Al catàleg de l'exposició *Rafael Durancamps. Entre 1915 i 1945*, Caixa de Pensions, Barcelona, 25-V / 15-VII-1990.

Prefaci a *Pere Ysern Alié 1875-1946*, de Rafael Manzano, Barcelona, Edicions Catalanes, S. A., 1990.

Mots introductoris a *Rusiñol*, d'Isabel Coll, Museu de Vilafranca, 1990.

Ramon Sanvisens cara a cara amb si mateix. Pròleg a *El pintor davan l'espill. Els autoretrats de Ramon Sanvisens*, de Jordi González Llacer, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1990.

Pintura mediterrània entre el Realisme i el Noucentisme. Text al catàleg de l'exposició *Pintura mediterrània 1880-1930. Colección Banco Hispano Americano*, Palma de Mallorca, Conselleria de Cultura, Educació i Esports. Govern Balear, 1990. (Traducció del catàleg de l'exposició de Bilbao, 1989.)

Sobre César Pola y la pintura escondida. Text al catàleg de l'exposició *César G. Pola 1921-1989*, Caja de Ahorros de Asturias [Oviedo], 1990.

Va existir realment el Modernisme? Al catàleg de l'exposició *El Modernisme*, Museu d'Art Modern, Barcelona, 1990.

Joaquim Sunyer i el paisatge del Noucents. Text al catàleg de l'exposició *Joaquim Sunyer (A l'entorn del Clot dels Frares)*, Ajuntament de Girona, octubre 1990.

Josep Goday en el Noucentisme. A *L'Escola Ramon Llull*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Districte de l'Eixample, 1990.

L'aquarellista, a *Miquel Farré, pintor*, Barcelona, I. M. M., S. A., 1990.

Pinazo el viejo en su tiempo. Text al catàleg de l'exposició *Los Pinazo, 100 años de expresión artística*, Puerto Autónomo de Valencia, diciembre 1990-enero 1991.

Articles en publicacions periòdiques (si no consta, és Barcelona):

Ramon Casas i els il·lustradors de «L'Avenç», «L'Avenç», núm. 125 (abril 1989).

Daniel Ventura i Solé en el record, «Cultura» (Valls), Segona època, núm. 486 (juny 1989).

Ismael Smith en el seu temps, «Ex-libris. Quaderns d'investigació exlibrística», núm. 2 (desembre 1989).

(Signat amb Francesc Albardané i Joaquim Garriga): *El destí del Museu d'Art de Catalunya*, «La Vangaurdia» (16 gener 1990), de Cultura (redactat per Joaquim Garriga).

La Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, «Serra d'Or», núm. 363 (març 1990), pp. 61-63.

Cas Subirachs. Després de la tempesta, «Avui» (15 juliol 1990) (reproduït també al llibre de Josep Maria Subirachs: *Quaderns de la façana de Ponent*, Els Llibres de les quatre estacions, Barcelona, 1990, pp. 29-35).

Avui, 4 articles.

L'escàs ressò a Catalunya de l'obra de Van Gogh, «Cultura» (Barcelona), núm. 14 (juliol-agost 1990).

Sobre grans exposicions i museus. Visió, necessàriament superficial de l'actualitat artística del Japó, «Revista de Catalunya», núm. 44 (setembre 1990).

Los impresionistas franceses en Barcelona 1907, «Archivo Español de Arte» (Madrid), núm. 250 (1990).

El Modernisme a Europa, «Barcelona-Metròpolis Mediterrània», núm. 16 (1990).

L'art català a l'època de Gaudí (en japonès), Sansaisha» (Tokyo), núm. 518 (1990, 11), pp. 45-48.

Sobre la renaixença de la xilografia a Catalunya, «Ex-libris. Quaderns d'Investigació Exlibrística», n.º 45 (desembre 1990-juny 1991).

Montserrat Gudiol i Coromines:

1990

Exposició Sala Gaspar.

Publicació llibre, escrit per José Corredor Mateos. Ed. Polígrafa, 1990: *Montserrat Gudiol. Realitat i símbol*.

Josep-Maria Garrut i Romà:

1989-1990 Elegit President dels «Amics dels Museus de Catalunya».

Homenatge organitzat per «Amics de Barcelona Històrica i Monumental».

Soci d'Honor del Cercle Artístic. Institut Barceloní d'Art.

Concessió de la Creu de Sant Jordi, de la Generalitat de Catalunya.

Direcció i organització del curset sobre «Els 4 Gats», en el local de «Els 4 Gats».

Ponència en el XXVIII Congrés Pessebrista Nacional, celebrat a Vic, sobre «L'Escola Catalana del Pessebre, universalitzada».

Conferències:

A Novelda (Alacant) sobre «Joies i orfebreria de l'època del Modernisme».

A Madrid: «L'arquitectura de Gaudí».

Al Saló de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya: «Joan Amades i les tradicions de Barcelona».

Al Centre Excursionista de Catalunya: «El Brasil, tal com l'he vist».

Joaquim Homs i Oller:

1989-1990

Noves composicions:

3 cançons sobre poemes d'Anton Sala-Cornadó (una d'elles per a soprano i flauta i les altres dues per a cant i piano).

3 estances de C. Riba per a baríton i violoncel.

Memoràlia, obra per a orquestra simfònica encarregada pel 40è Festival Internacional de Música i Dança de Granada, que s'estrenarà el 19-6-91.

In Memoriam C. H. O., peça per a piano, dedicada a la meva germana.

In Memoriam J. i I. Amat (peça per a piano dedicada al matrimoni Amat).

Nocturn per a 2 guitarres i percussió, estrenat al Festival de Portaferrada de Sant Feliu de Guíxols de 1990.

Derivacions. Obra simfònica encarregada per l'Orquestra del Teatre Lliure de Barcelona, estrenada el mes passat.

Adagi per a cordes. Obra no estrenada que té el núm. 183 del meu catàleg.

Audicions d'obres:

En aquests dos darrers anys s'han ofert les següents:

Soliloquis per a clarinet. Monòleg per a Cl. Sonat aper a Fl. i Cl.
2 Invencions per a Cl. i Pno. 2 Invencions per a Vl. i Vlc. 2 Invencions per a 2 pianos. 2 Impromptus per a Vl. Vlc. i Pno. Quartet de corda n.º 3. Quintet de vent n.º 1. Trio per a Vl. Cl. i Pno. Nonet-Rhums-2 Soliloquis per a 1 instrumentistes. 2 Soliloquis per a orquestra. Biofonia per a orquestra. El Caminant i el mur (veu i Pno.). Son los Ríos (veu i piano). Nadal (veu i piano). 2 Poemes de J. Carner (veu i piano). 2 Antics Poemes Xinesos (cor mixt). 3 Estances de C. Riba (cort mixt). Duet per guitarra i Fl.

Edició del meu llibre sobre «Robert Gerhard i la seva obra».

Enric Jardí i Casany:

1989

Segona edició, augmentada en el text i en el nombre d'il·lustracions, de la monografia *Joaquim Mir*. Polígrafa, S. A., Barcelona.
Setmanari «El Temps», de València, *Joaquim Sorolla des d'el Principat*.

1990

Exposició *Subirà-Puig*, escultor. Catàleg.
Text per a l'Exposició *Grans noms de la pintura catalana*. Catàleg.
Article *Une capitale de l'avantgarde artistique* al número 277 dedicat a Barcelona de la revista de París «Magazine Littéraire», n.º 277.
Paul Klee, Edicions Polígrafa, S. A., Barcelona.
Jaume Muxart, «Art Gallery», Barcelona.
Ramon Calsina i parlament en l'acte inaugural de l'Exposició Calsina, «La Pinacoteca».

Xavier Montsalvatge i Bassols:

1989

Publicacions:

Editora Real Musical El Arca de Noé, 6 peces per a piano i la joventut.
Unión Musical Española, *Fantasia* per a guitarra i arpa.

1990

Composicions:

Calidoscopi, per a 2 pianos (estrena: Madrid, 7 novembre).
4 variacions sobre un tempa anònim, per a arpa.
Pianto della Madonna, per a cor i piano, sobre un text de Iacopone da Todi (segle XIII).

Publicacions:

3 peces pianístiques per la mà esquerra (Unión Musical Española. Madrid).
Paisatge del Montseny, per a veu i piano (U. M. E.).

1989-1990

Crítica musical a «La Vanguardia», amb la publicació d'una mitjana de 4 articles al mes.

Josep Roca-Sastre i Moncunill:

1989-1990

Exposició individual a la Sala Parés de Barcelona.
En aquests dos anys també ha participat en nombroses col·lectives.

Rafael Santos i Torroella:

1989-1990

Catàlogos exposicions, prólogos y presentaciones:

Oscar Domínguez, «Les dragonnier des Canaries». Sala Parés, Barcelona.

Prólogo exposición «Grandes Maestros siglos XIX y XX». Sammer Galleries, Madrid.

Sobre la pintura de Jaume Muxart. Sala Gaspar, Barcelona.

Malaret y la ecuanimidad del ver. Galería María Salvat, Barcelona.

Koyama a la luz de Cadaqués. Galería Cadaqués, Cadaqués.

Exposición antológica de Jorge Castillo. Palau de la Virreina, Barcelona.

De titulografía granelliana. Sala de exposiciones de la Comunidad de Madrid.

Los Dalís de Dalí. México D.F.

Actividades:

En 1989, organizada por el Centre de Recherches Surréalistes de París. Conferencia que será publicada en junio de 1990 en el núm. 11 de la revista *Pleine marge* con el título de «Entre Dalí et Lorca: la figure de Saint Sébastien».

Miembro honorario del jurado de la 1.ª Bienal de Girona (1989).

Conferencias:

«Sant Sebastià i el mite dalinià». Centre Cultura Caixa de Pensions.

Mesas redondas en las jornadas en el ciclo sobre Dalí organizado por la Universidad Hispanoamericana de Verano de Santa María de la Rábida de Palos de la Frontera (Huelva).

Mesas redondas en las jornadas «En torno a Luis Buñuel (El caruzo, el perro y el loco amor)», celebradas en Teruel-Alcañiz-Calanda en septiembre de 1989.

«Salvador Dalí. Lettere a Federico. A cura di Rafael Santos Torroella». Ed. Rossellina Archinto, Milano, 1989.

En la Residencia de Estudiantes de Madrid, conferencia «“Los putrefactos”, libro inédito de Dalí y García Lorca».

Mesa redonda con motivo del acto conmemorativo de la exposición organizada por la Fundació Caixa de Barcelona con el título de «La Residencia de Estudiantes y Catalunya»; se celebró en el Centro Cultural de la misma.

Concesión Real Decreto de la Medalla de Oro de las Bellas Artes, a propuesta del Consejo de Ministros.

Artículos periodísticos:

En *ABC*, 37 artículos.

En otras publicaciones, 4.

Lluís M. Saumells i Panadés:

1989

Exposició de 75 obres al «Círculo de Bellas Artes», Casal Balaguer, de Palma de Mallorca.

1990

Realització de un model de «Pas de Setmana Santa» per una Cofradia de Palma de Mallorca.

Crucifix en bronze per a un Panteó-Cripta del cementiri de Tortosa. Durant aquests dos anys ha seguit pintant al guaxe i acrílics i realitzat quart relleus en plata.

1989

Ingressa a la «Real Academia de Bellas Artes de San Fernando».

Josep M. Subirachs i Sitjar:

Monument «A la unió d'Orient i Occident» a Seül (Corea) amb motiu del primer aniversari de les Olimpíades en aquest país.

1990

Realitza un bust del president Lluís Companys per al Palau de la Generalitat de Catalunya.

Es col·locada una escultura en el *National Museum of Contemporary Art*. Kwachon, Kyungki-do (Corea).

Exposició antològica en el Art Museum Ginza de Tòquio (Japó).

Monument al Mil·lenari de Catalunya a Tarragona.

Inici del monument que Catalunya dedica al president Francesc Macià, que serà col·locat a la plaça de Catalunya de Barcelona.

Dr. Francesc Torrella i Niubó:

1989

Curs d'Història del Teixit a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Terrassa (Universitat Politècnica).

Conferència en el Museu d'Indumentària de Barcelona sobre: «De la decadència al resorgiment tèxtil (segle XVII)».

Introducció i conducció de la XXXIII Festa de la Poesia de l'Associació de Poetes Terrassencs.

Conferència sobre el centenari del prohoms terrassenc Salvador Busquets, en la Fundació Busquets de Terrassa.

Participació en la taula rodona sobre el XX Aniversari del Museu d'Indumentària de Barcelona.

Conferència a l'Associació de Bibliòfils de Barcelona sobre «El ressorgir de la Indústria Tèxtil Catalana al segle XVIII».

Entrevistes televisives a TV3 (Josep M. Espinàs) y a Canal 33, sobre història tèxtil catalana.

Premi «Torre del Palau» a la investigació històrica, concedit per l'entitat EPIC-Casino del Comerç de Terrassa.

Conferències sobre Història de la Moda a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona (AFOPA).

Cursets diversos, col·laboracions periodístiques, pròlegs i presentacions de llibres, col·loquis, etc.

1990

Curs d'Història del Teixit a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Terrassa (Universitat Politècnica).

Membre de la Junta Gestora de l'organització de l'Aula d'Extensió Universitària per a Gent Gran de Terrassa.
Directiu de l'Associació «Alba» de lluita contra la toxicomania.
Conferència en el Museu d'Indumentària de Barcelona sobre «El segle XVIII, segle de transició dels gremis a les fàbriques».
Membre de la Comissió inaugural del nou edifici y exposició retrospectiva de la Cambra de Comerç de Terrassa.
Curs de Història del Teixit a l'Escola Massana de Barcelona.
Membre de la Comissió d'Homenatge i Exposició de l'artista escultor Carles Armiño.
Presentacions exposicions, membre jurats, pròlegs llibres, cursets, etcètera.

Frederic Udina i Martorell:

1989-1990

La Corona d'Aragó: Corts i Parlaments. Capítol sobre «Les Corts Catalanes». Barcelona-Saragossa, ed. Aragó.

Procés d'independència de Catalunya (segles VIII-XI). La fita del 988. (Amb col·laboració.)

El naixement polític de Catalunya, a Enciclopèdia de temes catalans, núm. 2.

Noms catalans als documents llatins... segles IX-X-XI..., al II Congrés de la Llengua Catalana.

Els Congressos d'Història de la Corona d'Aragó, a la «Revista Catalunya», núm. 46.

L'expansió Mediterrània de la Corona d'Aragó, ponència al XIV Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, Sassari-L'Alguer.

De nou sobre les Capitulacions de Colom, comunicació al XIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, Palma de Mallorca.

Sociedad, política y reconquista en el segle XX, Taula rodona a la Universitat Pontifícia de Salamanca.

La Tarraconense y la Narbonense en la época del III Concilio de Toledo, ponència al Congreso Internacional del III Concilio de Toledo.

Comissari i Catèleg de l'Exposició: «La Corona de Aragón en el Mediterráneo: un legado común para Italia y España 1282-1492».

Conferències i dissertacions:

«La singular figura jurídico-política de la Corona d'Aragó» (Tortosa);
«Noves dades sobre les Capitulacions de Colom» (Real Acadèmia de Bones Lletres); «Història dels Arxius» (Master d'Arxivística); «Documentació escrita» (XVII Setmana Internacional d'Estudis Medievals).
Elegit Académico correspondiente de la Real de Bellas Artes y Ciencias Históricas de Toledo.

Joan Vila i Grau:

Conferències:

1989-1990

- «Le vitrail cloissonée», Universitat de Namur, Bèlgica, nov. 1989.
- «La restauració del vitra:», Escola Superior d'Arquitectes Tècnics, Barcelona, 1990.
- «El vitrall com a art», Centre del Vidre de Barcelona, Barcelona, 1990.
- «Características del vitral gótico», Centro Nacional del vidrio, San Ildefonso de La Granja, Segovia, 1990.

Exposicions:

- Exposició personal «Galeria l'Aixernador», Argentona, 1989.
- Exposició personal «Can Xerracan», Montornès del Vallès, 1990.
- Exposició col·lectiva «Mont-Art», Montornès del Vallès, 1990.
- Exposició col·lectiva «Jocs d'Artista», Galeria Matisse, Barcelona, 1990.
- Exposició col·lectiva «El món de Beckett», Sala Beckett, Barcelona, 1990.